

Dkt. August Konkeli, Mithali, Kikao cha 15

© 2024 August Konkeli na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. August Konkeli katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Mithali. Hiki ni kipindi namba 15, Masomo kutoka kwa Ulimwengu wa Mungu. Mithali 25:1-28.

Karibu kwa mazungumzo kuhusu Mithali. Tumekuwa tukizungumza juu ya makusanyo ya Mithali ambayo yametolewa chini ya jina la Sulemani, kuanzia sura ya 10. Tulichosema ni kwamba makusanyo haya mbalimbali yamefanywa kwa nyakati tofauti tofauti.

Na pia tumeona kwamba makusanyo yanaonekana kuhusishwa na mahakama ya mfalme. Wote wanahusishwa na Sulemani, ambaye bila shaka anajulikana kama wafalme wenye hekima zaidi. Lakini tunapofikia mkusanyo mkuu wa pili, baada ya sura ya 10, inasemekana kuwa ilifanyika wakati wa siku za Hezekia.

Kwa hiyo, tunapofikia Mithali sura ya 25 mstari wa 1, tunasoma kwamba hii ndiyo Mithali ya Sulemani, ambayo watu wa Hezekia, mfalme wa Yuda, wameiandika. Ni kidogo ya maneno ya kutumia neno transcribed, lakini katika kesi hii, ina nini cha kufanya na kuchukua kitu ambacho ni jadi na kupita pamoja. Kwa hiyo makusanyo hayo yalifanywa yapata miaka 250 baada ya Sulemani.

Wakati wa Hezekia ni karibu miaka 700 kabla ya Kristo, ilhali ufalme wa Sulemani unamalizika karibu 931 kabla ya Kristo. Kwa hiyo, kitabu cha Mithali kimekuwa cha muda mrefu katika mkusanyo wake. Mkusanyo uliofanywa chini ya Hezekia haukaribia urefu wa Mithali 375 ambazo ziko chini ya Sulemani.

Pia inaonekana kugawanyika katika mada. Na kwa hivyo, tutakachofanya katika mazungumzo haya madogo ni kuangalia tu Mithali sura ya 25 na mada mbalimbali ambazo zimezungumziwa hapo. Tutaanza na kile ambacho nimekiita utaratibu wa jamii nzuri katika mstari wa 2 hadi 7. Baadhi ya mambo mazito sana yanasemwa hapa katika Mithali hii.

Jambo la kwanza ni kuhusu siri ya ujuzi. Sikuzote hunilazimu kutabasamu wakati wanasayansi, wawe wanabiolojia, wanapotutangazia ujuzi wote walio nao, hata kuhusu asili ya ulimwengu wenyewe tunamoishi, kundi letu la nyota, na mawazo ya kuchunguza umbali wa mbingu na umri tangu dunia yetu kuundwa na aina hizi zote za vitu. Kusema kweli, zinatokana na uchunguzi mdogo sana ambao tunao kama wanadamu juu ya kila aina ya mambo ambayo hatujui.

Nilipata fursa ya kukutana na Stephen Hawking mara kadhaa nilipoishi Cambridge. Nakumbuka nilisoma kwa bidii mojawapo ya vichapo vyake vya kwanza vilivyo maarufu, A Brief History of Time, ambamo wakati huo alikuwa na nadharia fulani

kuhusu umri wa ulimwengu. Na kisha hata nilipokuwa Cambridge, alikuwa tayari kurekebisha mawazo yake.

Je! tunajua nini kuhusu wakati na umbali? Kweli, ukweli ni karibu chochote. Hatujui ni saa ngapi. Tunajua jinsi tunavyopima wakati.

Lakini wakati ungekuwaje ikiwa singekuwa kwenye sayari ya Dunia? Na kisha, bila shaka, tuna wanafizikia kama vile Einstein, ambaye kwa hakika alikuwa mtangulizi wa Stephen Hawking kwa njia nyingi, ambaye alituambia kwamba wakati ni elastic kama bendi ya mpira, kwamba si kwa maana yoyote chombo fasta, wala umbali si chombo fasta. Vema, mambo hayo yote yanaweza kuwa kweli kwa sababu yote ni uumbaji wa Mungu, na tunayajua tu kutoka kwa mtazamo wa jamaa, mtazamo mdogo. Ndiyo maana ya methali hii.

Tunachojua ni mdogo sana. Laiti wale ambao walikuwa na imani kubwa kama hii katika kile wanachofikiri ni ujuzi mkubwa wa sayansi wangeweza kuchukua methali hizi kwa uzito zaidi. Tunachopaswa kuona mbinguni ni kile ambacho Zaburi ya 19 inatuambia kuhusu kile ambacho methali hii inasema.

Tunapaswa kuona siri ya Mungu na utukufu wa Mungu mbinguni. Methali hii inaiweka kwa njia ya kuvutia. Ni utukufu wa Mungu kuficha mambo.

Wao ni siri kwetu. Tunawachunguza. Tumekusudiwa kuwachunguza.

Tumekusudiwa kuona wanahusu nini. Lakini uwezo wetu wa kuwajua ni mdogo sana. Na kinyume na hayo ni mfalme.

Ni mfalme anayeweza kutambua mambo, anayeweza kufanya maamuzi kuhusu watu, na kujua mambo kuhusu watu. Na bila shaka, kuna ulinganisho mwingine ambao unaweza kufanywa na mfalme. Ni kazi ya mfalme ya kile anachopaswa kujua, mahusiano kati ya watu.

Lakini jambo lingine kuhusu mfalme ni mambo ambayo hatuyajui. Akili yake, anafikiria nini na anaweza kufanya nini? Kwa hivyo, methali hii inatukumbusha ni maarifa gani tunapaswa kuwa nayo kama wanadamu, na ni maarifa gani ambayo hatuna wanadamu. Kwamba kile tunachohitaji kuwa nacho kwa mafanikio ni kuwa wa kweli.

Tunachohitaji kuwa nacho ni tabia ya kweli. Ukitaka kuwa na fedha, ukitaka kuwa na dhahabu, ni lazima ueyushe kile kiitwacho takataka, mabaki ya madini na mawe mengine mbalimbali ambayo yanaweza kuwa kwenye chuma. Na kwa hivyo, kwa njia hiyo hiyo, jamii inapaswa kung'oa yale mambo ambayo yataiharibu.

Tunachohitaji kuwa nacho, ikiwa tutakuwa na hadhi, ni unyenyekevu. Hakuna kitu kingine ninachokiona kinapingana kama watu wenye kiburi sana ambao wanajifanya waonekane wapumbavu sana kwa sababu ya kiburi chao. Jihadhari na kujaribu kujitangaza.

Ni bora kuanza kukubali mahali pa chini na kuulizwa kusonga juu. Kwa sababu kama methali hii inavyosema, ikiwa unakaa mahali pa heshima kwenye meza na mtu mwingine lazima aseme, oh, samahani, hiyo imetengwa kwa mtu mwingine, itakuwa tukio la kufedhehesha. Kusuluhisha mizozo.

Tutakuwa na migogoro kila wakati. Daima tutatofautiana kutoka kwa kila mmoja kwa suala la maoni. Na methali hii inatuonya, sasa kuwa mwangalifu unapogombana na jirani yako na uwe mwangalifu kwenda mahakamani, kwa sababu inaweza isiwe kama unavyofikiria.

Huwa nakumbushwa hapa maneno ya Yesu. Unapotofautiana na ndugu, huyu ni mtu ambaye anashiriki mtazamo wako wa ulimwengu, mtazamo wako, na imani yako, na una tofauti. Jambo sahihi la kufanya ni kuhakikisha kwamba mnajadiliana kati yenu jinsi hili linaweza kutatuliwa.

Na kama huwezi kufanya hivyo, basi kuleta wengine wachache kupatanisha hali hiyo. Na kama huwezi kufanya hivyo, lipeleke kwa kusanyiko. Unajua, nimeona kazi hii.

Tuna tabia hii, hapana, nitakupeleka tu mahakamani. Lakini hilo si lazima liwe suluhisho bora. Na ninakumbuka wakati mmoja nilipokuwa mchungaji, kulikuwa na familia mbili katika kijiji ambazo zilikuwa na ugomvi mbaya kati yao.

Wote wawili walikuwa familia nzuri. Lakini walikuwa na mabishano juu ya mambo mengi. Waliniuliza ikiwa ningepatanisha mojawapo ya mikutano yao.

Lilikuwa ni jambo la kuvutia zaidi. Tuliingia kwenye karakana hii. Ilikuwa gereji kubwa.

Tulikuwa 15 au 20 sote kwa pamoja katika duara hili kubwa. Na kusema ukweli, nilichofanya ni kukaa pale. Sikumbuki kwamba niliwahi kusema chochote.

Na wote tukaondoka na wakapatanishwa. Ilikuwa ni jambo la kushangaza tu kutazama yote yakitokea. Lakini walihitaji mtu mwingine pale, mtu mwingine mmoja tu, ambaye alidhibiti kidogo kile ambacho wangeambiana kwa sababu kulikuwa na mtu mwingine asiyeegemea upande wowote.

Naam, hiyo ndiyo maana ya methali hii. Pia ni kuhusu, unajua, kuwa mwangalifu juu ya kile unachofikiria juu yako mwenyewe. Unafikiri kesi yako ni kali sana, inaweza isiwe nzuri hivyo.

Na hapa nakumbushwa Zaburi ya 139. La kufurahisha zaidi, huanza na tamko, sentensi ya kuonyesha. Umenichunguza, Ee Mungu, na unanijua.

Na kisha Zaburi inaendelea kuelezea urafiki ambao Mungu anamjua kila mmoja wetu, kila harakati tuliyo nayo, kila mahali tulipo, na haijalishi ni wapi tunaweza kwenda, Mungu anajua. Na kisha Zaburi inaisha na sala, jambo la lazima. Nichunguze, Ee Mungu.

Sasa hiyo ni aina ya kuvutia. Ikiwa Mungu amenichunguza na kunijua, kwa nini Mtunga Zaburi anasema, nichunguze, unijue na uone kama iko ndani yangu njia ya uchungu. Etsev .

Hapa tuna neno hilo kuhusu maumivu tena. Ona kama mimi ndiye ninayesema maneno mabaya, na kadhalika. Sasa kesi ikoje katika Zaburi? Kesi katika Zaburi iko wazi sana.

Mtunga Zaburi anaamini kwamba adui wa Mungu. Naye anasema ninawachukia adui zako, Ee Mungu, kwa shauku. Lakini kuna swali kidogo akilini mwake.

Namna gani ikitokea kwamba adui yake si adui wa Mungu? Unajua, hiyo ni uwezekano. Tunafikiri tunajua adui za Mungu ni nani, lakini labda ni adui yetu tu na si adui wa Mungu. Kwa hiyo, Mtunga Zaburi hana budi kuomba.

Mungu ndiye anayejua, na hiyo ndiyo faraja yake. sijui. Inabidi unitafute.

Methali hizi zinasema kitu kimoja. Usiri. Unapopata mzozo, unahakikisha kuwa unaweka siri habari hiyo, ambayo ni siri.

Nguvu ya maneno. Na tayari tumerejelea mithali hii katika mstari wa 11, kama tufaha za dhahabu katika mchongo wa fedha. Kwa hivyo kama neno kwenye magurudumu yake ni kile ambacho Kiebrania husema.

Kwa hivyo, unapaswa kujiuliza, inamaanisha nini kwa neno kuwa kwenye magurudumu yake? Na inamaanisha nini kwa neno kuwa tofaa la dhahabu katika mchongo wa fedha? Lakini muktadha wake wa jumla, vyovyote vile sitiari maalum, iko wazi kabisa. Kiini chake ni kuonyesha aina ya kitu ambacho kiko kwenye nguzo ya hekalu. Ni mnyororo unaofanya kazi kama kimiani, na juu yake kuna makomamanga madogo, na kitu hicho chote kinaipamba nguzo hii ya mapambo inayosimama mbele ya hekalu.

Ni kamili tu. Inafanya tu kile inachopaswa kufanya mahali pake pale kwenye nguzo. Na hivyo ndivyo neno linalofaa kwa wakati ufao.

Inafanya tu hali nzima kuonekana tofauti. Ni simu. Inasonga.

Inabadilika kulingana na mazingira. Ina athari yake. Marekebisho.

Unajua, ni jambo zuri kuhimiza. Ni jambo zuri kusema maneno yanayothibitisha. Na kwa kweli, maneno ya pongezi yatakuwa bora zaidi kuliko ukosoaji wakati wote.

Ukosoaji unapaswa kutumiwa kwa uangalifu. Walakini, ikiwa marekebisho yanafaa, na ikiwa marekebisho hayo yanaweza kueleweka, basi bila shaka hiyo ni bora zaidi kuliko pongezi. Hiyo ni bora zaidi kuliko uthibitisho kwa sababu sasa umeendeleza hali hiyo.

Hii ni biashara gumu. Ikiwa una ukosoaji ambao hautaeleweka, hakuna maana katika kukosoa. Na hilo ndilo ambalo huwa hatujui.

Huwa hatujui kwamba hatupaswi kukosoa wakati ukosoaji hautaeleweka. Haimaanishi kuwa si kweli. Inamaanisha tu kuwa haitaeleweka.

Na ikiwa haitaeleweka, utaamsha tu hasira na chuki. Kwa hivyo, ujumbe unahitaji kuonyeshwa ili kuimarisha uhusiano. Mkanada wetu Marshall McLuhan anajulikana kwa tamko lake kwamba chombo cha habari ni ujumbe.

Kwa maneno mengine, jinsi ujumbe unavyotolewa ni sehemu nzima ya ujumbe wenyewe. Na kwa kweli, hii ni kweli kila wakati. Kisha idadi ya methali tulizo nazo hapa katika sura hii kuhusu mahusiano mazuri.

Kuwa makini na kile unachoahidi. Ah, haswa na watoto. Wanaweza kusikia ahadi wakati unafikiri hujafanya.

Wanafanya kila wakati. Lakini uliahidi. Kweli, sasa ndivyo nilivyosema? Lakini wakati mwingine tunatoa ahadi ambazo hatuwezi kutimiza.

Hakikisha maoni yetu ni sahihi. Kuwa wastani. Hii naipenda.

Kama methali inavyoeleza hapa, usimfanye jirani yako atamani kama ungeondoka. Hilo ndilo usilotaka litokee. Hutaki kukaa kwa muda kupita kiasi.

Ambapo mtu atakuwa akiuliza, nashangaa ni muda gani wataenda. Rehema ni kisasi bora. Paulo ananukuu hili, bila shaka.

Unapoonyesha rehema na kibali kwa adui yako, unarundika makaa ya moto juu ya vichwa vyao. Hiyo ni kweli. Wengi wetu hatuwezi kuifanya mara nyingi sana.

Na wakati mwingine hata majaribio yetu ya kujaribu kuifanya sio nzuri sana. Lakini sina budi kusema kwamba nimeiona kazi hii kwa kustaajabisha. Ambapo mtu anafanya jambo ambalo limekusudiwa kuumiza, na pale mtu anapojibu tu kwa kufanya kinyume na mkosaji.

Wahalifu hawajui tu la kufanya na hilo. Je, wanashughulikiaje upendeleo huu mzuri ambao wameonyeshwa na mtu ambaye alikusudia tu kuwaumiza? Ni kama moto unaowaka chini ya miguu yako. Je, unashughulikiaje hili? Lakini hakika inaweza kubadilisha mtazamo kwa haraka.

Kashfa. Kuna tofauti kati ya umbea na kashfa, ingawa nadhani kwa lugha yetu huwa zinaingiliana. Lakini kashfa ni kusema kitu ambacho kwa ujumla kina aina fulani ya ukweli kwake, lakini inakusudiwa kutoa maoni ambayo ni hasi sana.

Hiyo ndiyo mambo ya kashfa. Uchongezi kawaida sio mbaya. Haingeweza kufanya kazi ikiwa yote yalikuwa mabaya.

Daima kuna kitu ambacho ni kweli, lakini bila shaka, ni kuficha sehemu ya picha nzima. Nyumba iliyoridhika ni bora kuliko nyumba tajiri. Afadhali kukaa katika nyumba ndogo kuliko katika nyumba pana yenye malalamiko mengi.

Habari zilizosubiriwa kwa muda mrefu ni kama maji ya kuburudisha. Hiyo ni kweli jinsi gani. Waadilifu wakati fulani wanaweza kudhulumiwa.

Hakuna swali kuhusu hilo. Kukosa kujizuia ni kama mji usio na ulinzi. Hiyo ni tamathali ya ajabu iliyoje.

Miji ilipaswa kulindwa na kuta kubwa, lakini ikiwa hujui jinsi ya kudhibiti hisia zako mwenyewe, kwa kweli umeondoa kutoka kwako kila aina ya ulinzi na mahusiano ambayo unahitaji. Haya ni baadhi ya mawazo ya Mithali ambayo watu wa Hezekia walikusanya.

Huyu ni Dk. August Konkel katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Mithali. Hiki ni kipindi namba 15, Masomo kutoka kwa Ulimwengu wa Mungu. Mithali sura ya 25:1-28.